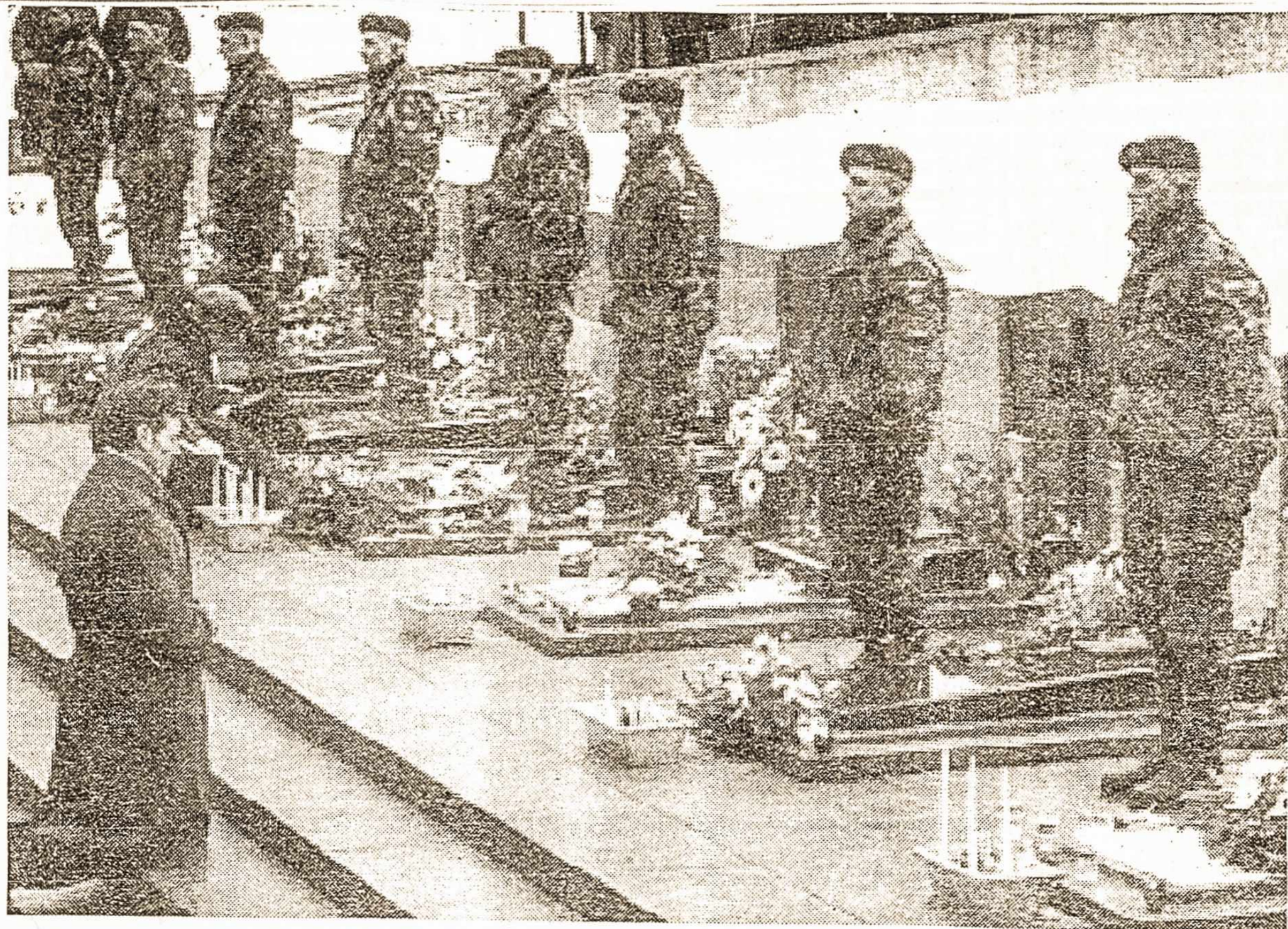

1941 M. BIRŽELIO 23-ČIOJI LIETUVOS SUKILIMO DIENA

VILNIAUS ANTAKALNIO KAPINĖS: žuvusiųjų už laisvę gynėjų prisiminimas ir pagerbimas

Algirdas Gustaitis

Vokietijai 1941 metais pradėjus karą prieš Sovietų Rusiją, lietuviai tikėjo galėsia išsilaisvinti iš baimos, žudikiškos sovietų okupacijos. Daugybė lietuvių, sužinoję apie karo pradžią, savanoriškai stjo nelygion kovon prieš daugiopai gausesnę Sovietų sąjungos kariuomenę. Kada ir kaip įvairias Lietuvos vietas pasieks Vokietijos kariniai daliniai – nebuvo žinoma.

Okupuotoje Lietuvoje lietuviai sukilo masiškai 1941 birželio 23 dieną. Vilniuje lietuviai stjo partizaninę kovon prieš gerai ginkluotus sovietų dalinius 1941 m. birželio 23 d., 7 val. va-

kare. Staiga, lygiai sutartu laiku, labai menkai ginkluoti puolė sovietinius junginius, lygiagrečiai užėmė paštą, rediją, geležinkelio stotį, milicijos nuovadas. Sovietų karinės jėgos nesitikėjo tokio staigaus ir beveik visuotinio puolimo. Juose kilo panika, manė, kad puola pirmieji vokiečių kariuomenės vienetai. Sovietai skubėjo iš Vilniaus trauktis. Vilnius išlaisvintas lietuvių partizanų. Kas galėjo atsiti, jei lietuviai nebūtų paėmę Vilniaus kontroles? Kaip lietuviams būtų keršiję sovietai, gal ir lenkai?

Girdėta, kad tuojau po pasitraukimo, Sovietų sąjungos kariuomenei pasitikrinus, jie norė-

ję grįžti į Vilnių, bet į mūsų sostinę jau buvo atvykę pirmieji Vokietijos kariuomenės daliniai, jų lietuviai užvaldė erdvę. Tokios netikėtos, pergales vokiečiai nesitikėjo buvo numatę smarkiai miestą bombarduoti artilerija ir lėktuvais. Vilniuje plėvėsavo geltona – žalia – raudona Lietuvos vėliava. Kiek vėliau patirta, sovietai pasitraukusių karinių dalinių viršininkus sušaudė.

Jau kelinti metai, Lietuva yra nepriklausoma. Iki šiol, kiek žinau, niekas neragina to meto lietuvių partizanų rašyti atsiminimus, juos spausdinti. Reikėtų kiekvienos apskrities kautynių ar pergales aprašymų. Tokios

SEMANARIO

MŪSU LIETUVA

JORNAL CULTURA "NOSSA LITUANIA"

Rua Inácio 671 – Vila Zelina
03142-001 SÃO PAULO – SP – BRASIL
Diretor Resp. Vytautas J. Bacevičius
Administrador: Petras Rukšys
Redige Equipe Editorial:
Fone: 6341-1886 Fax: 6341-3945
E-MAIL: peruksdb@vento.com.br
musu.lietuva@ig.com.br

Atskiro numerio kaina R\$.1,00
Metinė prenumerata R\$.20,00
Prenumerata oro paštu R\$.40,00

GARBES LEIDEJAS R\$.50,00
GARBES PRENUMERATA R\$.40,00

Užuojautos, sveikinimai, skelbimai(anuncios) už viena skilties(coluna) cm. R\$.3,00
Straipsnius ir korespondencijas Redakcija tvarko savo nuožiūra.
Pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ar Leidėjų nuomonę.
Čekius ar pašto perlaidas rašyti PETRAS RUKSYS vardu.

veiklos ranginimo galėtų imtis buvę lietuviai sukilėliai; tremtinių, savanorių, karių, šaulių ar kitokių organizacijų veiklieji asmenys. Sovietai-komunistai džiaugiasi, kad lietuviai nerašo apie istorinį tautos sukilimą, išsilaisvinimą iš Sovietų sąjungos okupacijos. Be duomenų nėra istorijos.

Vistik pasirodė kapitalinis A. Anušausko veikalas "Lietuvių tautos sovietinis naikinimas 1940-1958". Sunku neatkreipti dėmesio į daugybę joje pateiktų duomenų. Man čia parūpo Sukilimo aukų lyginamoji statistika, t.y. klausimas, ar daugiau kovotojų žuvo 1941 m. Sukilime ar 1919-1920 metų Nepriklausomybės kovose? Kaip Jūs manote? Kiek žinau, šie duomenys niekad nebuvo palyginti.

St. Raštikis ("Įvykiai ir žmonės", III t.) rašo, kad 1919-1920 kovose su bolševikais, bermon-tininkais ir lenkais iš viso žuvo 1002 Lietuvos kariai. Gi, santūriai skaičiuojant, Sukilimas nusinešė 2.000 gyvybių. (Kai kurie šaltiniai nurodo beveik dvigubai didesnę skaičių). Taigi Sukilimas tautai kainavo daugiau, negu Nepriklausomybės kovos!

Žinoma, nei kova dėl Nepriklausomybės, nei Sukilimas savo aukomis neprilygsta Lietuvos partizanų, žuvusių 1940-52 metais, skaičiui. Jų priskaičiuojama net iki 30.000.

Gerai žinoma, kad, prieš vokiečių kariuomenei užimant Lietuvą, iš kalėjimų išsilaisvino daug politinių kalinių. Sukili-

mas tautai išsaugojo daug nekaltų gyvybių, nes, karui prasidėjus, sovietų okupantai kalinius barbariškai žudė. A. Anušauskas pažymi, kad pirmąją karo dieną, t.y. 1941 birželio 22-ąją, 8 val. Vakarų iš Kauno pabėgo aukščiausi sovietų valdžios pareigūnai, o birželio 23 d. 1 val. Ryto išvyko NKVD vadovybė. Jis nurodo, kad Lietuvos kalėjimuose okupantai laikė 6.000 kalinių iš kurių apie 4.000 išsivadavo, pasinaudoję Sukilimu bei kilusio karo sąmyšiu. Konkrečiai žinome, kad birželio 23 d. ryte iš Kauno kalėjimo kameros buvo neštas išneštas sužeistas pagrindžio pasiuntinys M. Naujokaitis. Tą pačią dieną į sukilėlių štabą iš kalėjimo prisistatė išblyškęs, iškankintas plk. Pr. Saladžius, plk. J. Bobelis ir gen. M. Rėklaitis. Tai irgi didelis Sukilimo nuopelnas.

Įsidėmėkime: Sukilimas prasidėjo pirmosios karo dienos - birželio 22-osios rytą. P. Narutis knygoje "Tautos sukilimas, 1941" rašo, kad Kauno Žalialalnyje, Senelių prieglaudos patalpose 10 val. Ryto susirinkęs Lietuvių aktyvistų fronto štabas, nutarė pradėti Sukilimą. Įdomu, kad dar prieš tą nutarimą, tą patį rytą apie 8-9 val. Kauno Senamiesčio milicijos nuovada jau buvo sukilėlių rankose. Joje apsirūpinta kišeniniais ginklais. Kitą rytą – birželio 23 d. 9 val. 28 min. Prabilo Kauno radijo stotis, paskelbusi atstatomą Nepriklausomą Lietuvą ir sudarytą Laikinąją vyriausybę. Sukilėlių

išlaisvintą Kauną vokiečių kariuomenė pasiekė tik birželio 25 d. Vokiečių armijos vadas von Kuechler, beveik parado rikiuotėje atvykęs į Kauną, savo vadovybės buvo apdovanotas geležinio kryžiaus riterio ordinu.

Duomenys apie Sukilimą pasiekė ir JAV Kongresą. 1953 metais vyko Atstovų Rūmų Kersteno komisijos tyrimas apie Baltijos kraštų įjungimą į Sovietų Sąjungą. Tai reikšmingas įvykis, dokumentuotas oficialiuose Kongreso leidiniuose. Komisijos posėdžiuose turėjo galimybės liudyti nemaža buvusių Lietuvos valdžios pareigūnų, pagrindžio bei Sukilimo dalyvių.

Knygą apie Sukilimą ("The Lithuanian National Revolt") anglų kalba parašė Algirdas Budreckis. Ją 1968 m. Bostone išleido Lietuvių enciklopedijos leidykla. Tai istoriją studijavusio autoriaus disertacija magistro laipsniui gauti. Autorius teigia, kad Sukilimas truko 9 dienas. Jis mano, kad Sukilime dalyvavo apytiksliai šimtas – šimtas dvidešimt penki tūkstančiai lietuvių.

A. Brudeckis pateikia ir žodžio "rezistencija" – "priešinimasis okupantui" istoriją. Jis mano, kad tą žodį šiandien priimta prasmė pirmasis panaudotojo gen. de Gaulle, savo radijo kalboje iš Anglijos į vokiečių okupuotą Prancūziją 1941 birželio 22 dieną. Labai abejotina, ar tą dieną de Gaulle jau žinojo apie mūsų Sukilimą. Jis kalbėjo vokiečių-rusų karo pradžios proga. Tačiau sutapimas tarp de Gaulle pirmą kartą panaudoto prancūziškojo "resistance" ir mūsų Sukilimo vis dėlto dilgina paširdžius. Juk tą dieną lietuvių organizuota rezistencija smogė okupantui ginkluotu pavykusiu Sukilimu. Prancūziškasis, niekieno neniekiamas "resistance", neabejotinai, tapo Lietuvai 1941 metais nusišypsojusio likimo dovana!

LIETUVOJE

VILNIAUS VARPAI

Vilnius, gegužės 25 d. (ELTA). Šeši Vokietijoje išlieti varpai netrukus savo skambesiu iš aukštos varpinės kvies tikinčiuosius maldai į Vilniaus arkikatedrą-baziliką.

Šie varpai, kaip informuoja ELTA, tai - Kelno arkivyskupo, kardinolo Joachimo Meisnerio dovana Lietuvos sostinei.

Šeštadienį Vilniaus arkikatedros aikštėje rengiama naujų varpų palaiminimo šventė. Varpus, dalyvaujant Lietuvos vyskupams, šventins Vilniaus arkivyskupas, kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Į iškilmes iš Vokietijos atvyksta ir Kelno arkivyskupas, kardinolas Joachimas Meisneris. Giedos Vilniaus arkikatedros jaunimo ir vaikų chorai, gros Krašto apsaugos ministerijos Garbės sargybos orkestras. Po iškilmių numatyta gegužinė.

Sumanymas padovanoti Vilniaus arkikatedrai naujus varpus kardinolui J. Meisneriui kilo 1999 metais, kai jo Eminencija su kunigų delegacija viešėjo Lietuvos sostinėje. Mane nuliūdino, vėliau laiške A.J. Bačkiui rašė J. Meisneris, kad, nepaisant labai puošnios Vilniaus arkikatedros varpinės, nesigirdi bažnyčios varpų skambesio.

Šių metų kovo pradžioje senoje Vokietijos varpų liejykloje liejant 23 varpus, šeši iš jų buvo skirti Vilniui. Liejimo pradžios apeigas atliko iš Vilniaus nuvykęs vyskupas Juozas Tunaitis.

Visi šeši varpai sveria septynias tonas. Didžiausio svoris - 2600 kg, mažiausio - 464 kg. Kiekvienas varpas turi vardą.

Dovanoti varpai, kaip sakė Eltai Vilniaus arkikatedros administratorius, kunigas Ričardas Doveikia, kelias dienas bus palikti apačioje prie varpinės, kad žmonės galėtų juos gerai apžiūrėti.

LIETUVIŠKA DUONA GERIAUSIA PASAULYJE

Populiarus lenkų savaitraštis "Wprost", kurio tiražas siekia 2,5 milijono egzempliorių, tvirtina, kad lietuviška ruginė duona - geriausia pasaulyje. Straipsnyje "Mūsų duona kasdieninė", kuriame aptariami lenkiškos duonos gaminiai, rašoma: "Lenkija turi geresnius duonos gaminius negu daugelyje Europos salių, tačiau to maža. Turėdami tokias puikias tradicijas mes galime kepti tikrą duoną, tokią kaip Lietuvoje, kuri geriausia pasaulyje".

Apie lietuvišką ruginę duoną, kuri, anot "Wprost", "pjaustoma netrupa, ilgai išlieka šviežia, neapsitraukia pelėsiais". Lenkijoje sklaido legendos.

1998 metais Lietuvos ambasados Lenkijoje Varšuvoje surengta lietuviškos duonos šventė prisimename iki šiol. Į ją atėję keli šimtai varšuviečių negalėjo atsivalgyti Alytaus kepyklos atvežtos "Bočių" duonos. Tada lenkų dienraštis "Gazeta Rolnicza" rašė, kad atėjo laikas Lenkijos sostinėje atidaryti lietuvišką restoraną. "Manome, kad tokie puikūs lietuviški gaminiai kaip koldūnai, cepelinai, varškės sūriai, skilandžiai ir ruginė duona visada pritrauks daug lankytojų" - rašė lenkų laikraštis.

"Bočių" duoną nuo 1999 metų Varšuvoje parduoda Marijampolės kepykla, ir ji niekada neužsiguli ant lentynų. Lietuvišką duoną skaniausią pasaulyje BNS yra pavadinęs ir Lenkijos prezidentas Aleksandras Kwasniewskis, kuris mielai kiekviena proga jos paskanauja.

Audrius VALOTKA
"EUROSTADIJA" UAB

VILNIUS - DVIRATININKŲ MIESTAS

Vilnius, gegužės 2 d. (ELTA). Vilniaus miesto savivaldybė tęsia bevariklio transporto plėtros programą. Iki gegužės pabaigos, kaip informuoja ELTA, sostinės centrinėje dalyje bus atnaujinti dviračių takų ženklai. Numatoma pažymėti ir Šeškinės, Antakalnio, Sereikiškių, Žvėryno, Karoliniškių, taip pat Senamiesčio ir dešiniojo Neris kranto dviračių takus. Ženklinimo darbai kainuos 59 755 litus.

Šiuo metu Vilniuje įrengta 30 dviračių takų, kurių bendras ilgis - daugiau nei 58 tūkstančiai metrų. Dviračiais vilniečiai ir miesto svečiai specialiais takais gali keliauti ne tik po Senamiestį ir miesto centrą, bet ir po Žirmūnus, Fabijoniškes, Pašilaičius, Šeškinę, Pilaite, Antakalnį, Žvėryną, Karoliniškes bei kitus miesto rajonus.

Sostinės savivaldybėje parengta bevariklio transporto plėtros programa iki 2003 metų numato dvejopos paskirties dviračių takus - turistinius ir kasdienio naudojimo, pavyzdžiui, kelionei į prekybos centrą, į mokyklą.

Taip pat ketinama įrengti Vilniuje ir Europos dviračių turizmo maršrutų tinklo "Eurovelo" vienuoliktą atkarpą. Ši trasa turėtų eiti per miesto centrą, per turistams tiek gamtiniu, tiek unikaliu Vilniaus architektūros požiūriu patraukliausias vietas. "Eurovelo" iniciatorė yra Europos dviratininkų federacija.

Strateginėje Vilniaus miesto plėtros programoje numatyta sujungti visų miesto rajonų dviračių takus į bendrą tinklą, sudarant sąlygas gyventojams iš gyvenamųjų rajonų saugiai pasiekti dviračiais darbo ir poilsio vietas. Taip pat ketinama kuo plačiau skleisti informaciją apie dviračių takus ir jų būklę, apie šio transporto naudą žmogaus sveikatai ir miestui.

PAGUE A ASSINATURA DO
JORNAL PELO CORREIO
Envie cheque nominal a "Petras
Ruksys" por carta simles.

CONSULTORIO MEDICO-DENTARIO

Rua Barão de Pirai, 32 - V. Zelina
Tel.: 6341-8349

Dra. Simone Laucis Pinto

C.R.O. 39.599

odontologia - ortodontia

JONAS MAČIULIS MAIRONIS

70-TOS MIRTIES METINĖS – PRISIMINIMAI

Kun. Stasys Yla

Maironio asmenyje kryžiuosį keletas būdingu kontrastu. Buvo ne bajoras, o gimė dvare ir atrodė dvariškas, netgi didišką. Buvo žemaitis, o raštuose ir gyvenime šito neprisiminė ir nemėgo, kad kiti prisimintu. Ketino būti matematiku ir pradėjo šiuos mokslus studijuoti Kievo universitete, o pagaliau tapo kunigu teologu — moralistu. Tikėjosi tapti vyskupu, nes vyskupais parinkdavo buvusius Petrapilio akademijos vicerektorius ir seminarijų rektorius, ir juo netapo dėl lenku intrigų. Gavęs vyskupišką insignijas kaip prelatas, tur būt, protesto ženklui, niekad jų nevarėjo. Niekur, jokioj mokykloj nesimokė lietuviško rašto, o pasidarė didžiausias lietuvių rašytojas. Buvo vadinamas tautos dainium, lietuvių poetu karalium, o tautai atgavus laisvę jaunesniųjų poetų buvo nuvainikuotas ir užmarštin skandinas. Dabar jis vėl karaliauja Lietuvoje ir išėivijoje.

Buvo mažakalbis iš prigimties, o poezijoje gražbylys. Iš pažiūros nedrašus, o rašė kurstomąją poeziją draudžiamuoju spaudos metu, skelbė tautos prisikėlimą pavergime ir, tapęs rektorium (1908), išvijo lenkiškumo likučius iš seminarijos. Tais metais šių eilučių autorius atėjo pasaulin ir po 17 metų atsidūrė jo vadovaujamoj Almoj.

Septynerius metus Maironis buvo mūsų rektorius ir šešerius — mokytojas. Tai gražus laikas iš arčiau jį pažinti ir susidaryti vaizdą apie jo asmenį. Bet dvi aplinkybės riboją šį reikalą. Viena, mes buvom per jauni labiau domėtis, ypač objektyviau apie jį spręsti. Antra, pats Maironis gyveno saulėleidį. Jis mirė tais pačiais 1932 metais, kai mes išėjom iš jo mokyklos.

Rektoriaus didybė lyriko proveržose

Rektorius yra funkcija, titulas, institucija, kuri mokykloj nustelbia asmenį. Retai mes jį vadinome Maironiu ar Mačiuliu, tiesiog — rektorium. Jei visi rektoriai būna tolima aukštybė, tai Maironis ypatingai. Pas jį buvo siunčiami galutiniam sprendimui tie, kurie turėjo

Prel. Jonas Mačiulis Maironis

kokią sunkią problema. Šis momentas subjektyviai tolino nuo mūsų Maironį. Tolimas jis darėsi ir tuo, kad gyveno ne pačioj seminarijoj, o šalia jos — nuosavuose namuose, kurie kitados priklausė didikams Pacams. Tai buvo tikri rūmai, vadinami Maironio Namais, ir jie buvo čia pat, už seminarijos sodo, tik atskirti aukšta mūro tvora. Joje buvo visad uždaros, rakinamos durys, pro kurias ateidavo į mūsų sodybą ir vėl išeidavo mūsų rektorius. Atrodė, jis slepiasi, ieško vienumos ar ramybės nuošalioj vietoj.

Į antrus metus po jo mirties teko gyventi jo namuose ir naudotis šiuo sodeliu. Jis buvo panašus į seminarijos sodą. Jo centre buvo aukštoka granitinė Jėzaus Širdies statula, daryta berods dail. J. Zikaro. Takeliai, keletas suolų ir daug vaiskrūmių bei vaismedžių, be to, gėlių. Visa tai prižiūrėjo jo sesuo Marcelė, kuri jam šeimininkavo.

Pirmus mokslo metus (1925-26) rektoriaus lyg nepastebėjom ir nepajutom. Seminarijos viešpats buvo vicerektorius kan. Kazimieras Paltarokas. Jo akys buvo visa reginčios, kiaurai persmelkiančios. Visi auklėjimo ir administravimo

siūlai buvo jo rankose. Maironis galėjo juo remtis, pilnai pasitikėti ir pats mažiau rodytis. Paltarokui išvykus į Panevėžį vyskupu, jo vieton buvo paskirtas kan. Pranas Penkauskas. Naujas pakaitas buvo nuoširdus, uolus, bet neįgudęs ir kiek naivus. Maironis ėmė daugiau rodytis ir dažniau reikštis, bent tiek, kad pradėjom justis turį rektorijų.

Momentai, kada rektorius prabildavo į mus, buvo reti. Kasmet jis išleisdavo mus savo oficialiu žodžiu vasaros atostogų. Žodis būdavo paprastas, liečias mūsų pamaldumą ir orumą. Du dalykus jis išskirtinai pabrėždavo. Viena, kad visad dėvėtume sutanas, niekur — net prie fizinio darbo nesigriebtume civiliniu drabužiu. Antra, kad nevažinėtume dviračiais. Jam rodėsi labai neestetiška, kai dvasininkas plavė suoja ant tokio "vežimo", o be to, šitai piktiną žmones. Ši jo pastabums labiausiai nepatikdavo. Dviračiais vis tiek važinėjom, ir niekas tuo nesipiktino. Taip pat pasidėdavom sutanas ir vienmarškiniai eidavome į laukus talkinti saviškiams.

Kita kasmetinė proga buvo rektoriaus vardinės — Jono Kantiečio, spalio 20 dieną. Į didžiąją sale tą vakarą rinkdavomės visi — alumnai ir profesūra. Maironis sėsdavo priekyje, pirmoje iškilmingesnėje kėdėje. Būdavo kokia nors programa jo garbei — sveikinimo žodžiu, deklamacijomis, choru, o kartais ir su humoru. Retai kada jis pakildavo padėkoti, pasakyti ką nors iš savo atsiminimų, pergyvenimų ar mesti kokį naują šūkį, kuris mus į ką nors skatintu.

Trečia proga, kada rektorius būdavo su visais kartu, tai kasmetinės Almos iškylos kurią nors pavasario dieną. Dažniausiai važiuodavome garlaiviu į kurią panemunės vietovę. Maži Nemuno laivai suspausdavo mus, apie 200 asmenų, ir Maironis neišvengiamai atsidurdavo mūsų artumoje. Tada jo nuotaika būdavo pakilesnė; atrodė žvallesnis ir gyvesnis. Kartą, atsimenu, grįžome laivu atgal. Saulėleidis buvo nuostabus. Kauno senamiestis ir mūsų seminarija atrodė lyg kokia santakos piliis. Jaunimas dainavo be perstojimo. Liaudies dainos pynėsi su maironinėmis —

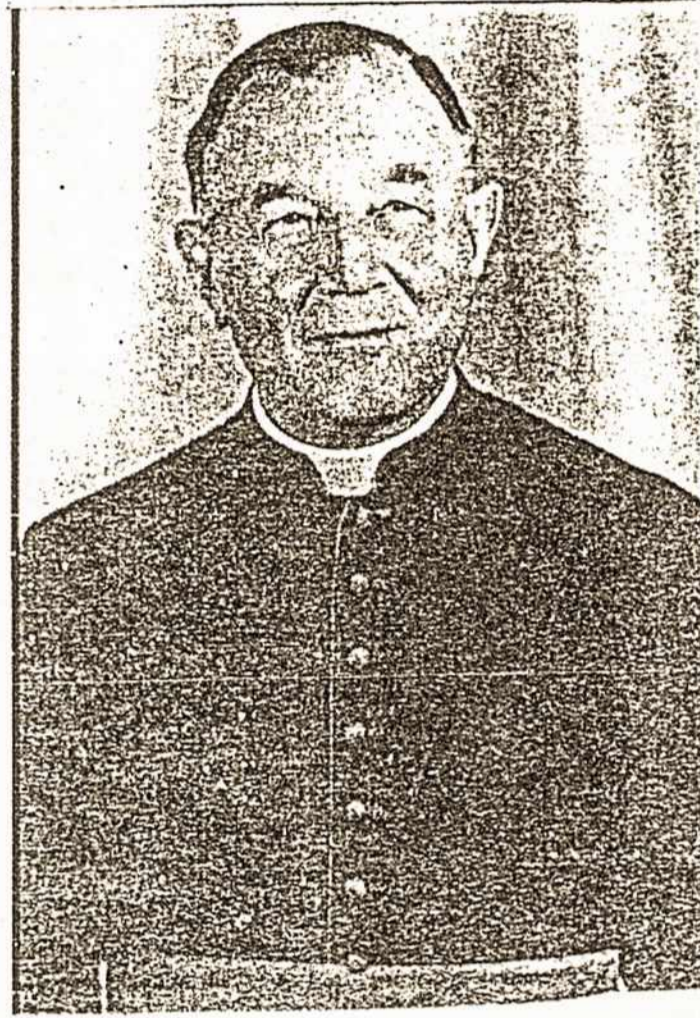
"Jau šlavai sukilo", "Eina garsas nuo rubežiaus", "Lietuva brangi". Staiga pamatėme, kad Maironis, kuris būdavo apsuptas profesūros ant kapitono tiltelio arba kabinoje, nūn atsidūrė dainuojančiu centre. Ką jis tada jautė, ką išgyveno? Mes gi pajutom, lyg Maironis nūn nebe rektorius, o tautos dainius, atsidūręs jo įkvėpimo pažadintoj minioj.

Kitiems atrodys keista, kad Maironis kitoks buvo tikrovėje, negu daugelis jį įsivaizduoja. Jaunas žmogus, kuris gimnazijoje deklamavo Maironi, daug kartų jį skaitė ir literatūros pamokose apie jį girdėjo, nūn, atvykęs seminarijon, tikrai rado jį kitoki. Buvo tylus, viešai nereiškiamas nusivylimas, kuris sudilgydavo, turbūt, kiekvienam širdį. Bet joks žmogus negali būti taip iškilęs ir taip apsisiautęs aureole, kaip jis įsivaizduojamas iš kūrybos ar kurios nors viešos veiklos. **Lietuvos istorijos ir literatūros dėstytojas**

Maironio Raštu laidoje yra du "nekūrybiški" tomai — tai Lietuvos istorijos ir visuotinės literatūros. Šie du tomai atsirado iš pamokų, kurias Maironis mums dėstė filosofiniuose kursuose. Lietuvos istoriją jis dėstė pirmaisiais metais. Mokslinis lygis tokiems "studentams", aišku, nebuvo svarbu, istorinės erudicijos mes taip pat nelaukėme, bet jos ir nepastebėjome. Bet galėjo būti daugiau įkvėpimo ir žavesio, kokį jis pats gyveno savu laiku, rašydamas Lietuvos istorijos knygeles ir kurdamas istorinės heroikos dainas. Maironis dėstė gana paprastai, dalykiškai — nedarė "iškylo" į šalį, kaip ir išvadų dabarčiai ar ateičiai. Bet lyg ir tiko, kad jis, o ne kas kitas, kalbėtų mums apie tautos praeitį. Toks buvo mūsų sąmonėje "natūralus sutapimas". Kartais pajusdavom, tartum ši istorija pereina į tuos pačius tonus, kuriais skambėjo jo poezija. Bet tik kartais.

(bus daugiau)

Palydinti prelatą Tulabą (1912-2002)

2002 m. birželio 16 d. Romoje mirė prelatas Ladas Tulaba. Velionis gimė 1912 m. balandžio 28 d. Barčių kaime, Metelių parapijoje, Alytaus apskrityje. Baigęs Vilkaviškio kunigų seminariją 1934 m. rugsėjo 16 d. išventintas kunigu. 1934-1935 m. studijavo teologiją VDU Teologijos-filosofijos fakultete ir įgijo teologijos licenciato laipsnį.

1935-1938 m. studijavo teisę Popiežiškajame Biblijos institute Romoje, kur gavo licenciato, o 1949 m. — Šventojo Rašto daktaro laipsnį. 1938-1940 m. dėstė Šventąjį Raštą Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Sovietams seminariją uždarius, 1940 m. buvo pakviestas dėstyti Šventojo Rašto Kauno VDU Teologijos fakultete. Čia buvo Senojo ir Naujojo Testamento katedros vedėjas.

1942 m. paskirtas perorga-

nizuotos Vilniaus kunigų seminarijos rektoriumi. Vilniuje išitraukė į pastoracinį ir visuomeninį darbą. 1943 m. vokiečiams išvežus kun. A. Lipniūną į koncentracijos stovyklą, kun. L. Tulaba perėmė vadovavimą Išlaisvinimo fondui ir buvo paskirtas Šv. Jonų bažnyčios rektoriumi lietuvių reikalams. 1944 m. dėl karo veiksmų pasitraukė į Vokietiją, buvo pasiūstas į Eichšteito kunigų seminariją, paskirtas lietuvių klierikų rektoriumi, auklėtoju ir tarpininku su seminarijos vadovybe.

1945 m. rugsėjo mėn. pasiūstas į Romą rūpintis Šv. Kazimiero kolegijos steigimu, nuo 1945 m. gruodžio mėn. tapo jos rektoriumi 1951 m. popiežius Pijus XII kun. L. Tulabą pakėlė prelatu. 1960 m. paskirtas Vyriausiosios komisijos emigracijos reikalams prie Šv. Konsistorijos kongregacijos nariu, o 1966 m. pakeltas apaštalinu pronotaru.

Savo darbą Šv. Kazimiero kolegijoje prel. Ladas Tulaba plačiai aprašė knygoje *Romos popiežiškoji Šv. Kazimiero lietuvių kolegija*. Vilnius, 1998.

Be šio veikalo, prel. L. Tulaba yra parašęs: *Kentėjimų problema* (1937), *Marija Mergele* (1936-1937), *Kad kūrentųsi* (1951), *Nuo Dusios iki Tiberio* (1993-1995), *Šventojo Rašto temomis* (2000), *Vatikanas ir Lietuva* (2001).

Lucia M. J. Butrimavicius
Tradutora Pública Juramentada
Tel.: (011)6341-1449
R. Monteiro Soares Filho, 456
V. Zelina, 03142-010 São Paulo-SP

E. ALIONIS - IMOVEIS E ADVOCACIA
CRECI 42.877 - OAB/SP. 70.880
LOCAÇÃO, VENDAS E ADMINISTRAÇÃO ADVOCACIA EM GERAL
Darbo valandos: 8:30 iki 18:00 val.
Galima sutarti kitą valandą pagal pageidavimą visuose patarnavimuose.
Sutvarkome dokumentus pardavimui ir išnuomavimui.
Pça. Santa Helena, 81 - Vila Prudenta. Fone: 6914-4950

ATUALIDADES da Lituânia

Jonas Jakatanvisky
jjakatan@osite.com.br

A Penitenciária de Alytus e a AIDS

Os funcionários da penitenciária de Alytus estão debandando ao tomarem conhecimento da onda de HIV entre os detentos. O diretor, Kęstutis Sapałas, entregou o seu pedido de exoneração ao ministro da justiça pelo dia 24 de maio de 2002. A diretora do serviço de saúde da prisão, Birutė Adamonienė, também está em vias de se demitir. Está sendo acusada de ter falhado por não ter suprido o serviço médico da penitenciária com seringas e desinfetantes.

O secretário do Ministro da Saúde Pública, Eduardas Bartkevičius, acredita que não há perigo de o HIV escapar da penitenciária.

Nesse meio tempo, dois dias depois, novos casos foram detectados e a tempestade vem aumentando diariamente. O centro de controle da AIDS informou que mais 17 casos foram considerados positivos no teste sanguíneo. Assim sendo, o número de contaminados chega a 162. Se continuarem com os exames em todos detentos, o número, predizem os médicos, poderá estar entre 500 e 600 doentes.

A médica da prisão disse que os detentos já pagaram a alguém 70 maços de cigarros para a estocar com uma seringa contendo sangue contaminado.

No dia 29 de maio um interno esfaqueou um colega o que provocou uma corrida em busca da administração para solicitar o deslocamento deles para uma outra ala. Outros presos em celas de isolamento estão provocando os carcereiros desobedecendo à ordens, causando uma onda de tensão.

No dia seguinte, 30 funcionários da penitenciária doaram sangue para testes do HIV. Muitos deles resolveram se submeter com receio de terem se contaminado casualmente devido a escoriações ou arranhões.

O diretor do Departamento Prisional, Jonas Blazevičius, apresentou o seu pedido de demissão no dia 29 de maio depois de um comentário do Presidente Adamkus sobre o caso ao

declarar que "a atuação do diretor deve ser cuidadosamente analisada". Nesse dia se constatou que mais 45 internos estavam contaminados e o total agora chegou a 207.

Os internos asseveraram que o HIV apareceu em 1998 e os administradores já tinham conhecimento do fato.

O LIETUVOS RYTAS do dia 6 de junho publicou nota dizendo que o governo votou um plano de combate aos traficantes de drogas e à proliferação do HIV em instituições penais.

No governo

Dez empresas pediram ao Presidente para vetar as emendas, aprovadas pelo parlamento, que banem os anúncios de bebidas alcoólicas. A lei proíbe toda e qualquer propaganda de bebidas alcoólicas, inclusive a cerveja, em painéis ou veículos, durante os eventos culturais e esportivos.

Os cervejeiros são os que mais querem a revogação dessa lei. Insistem e ameaçam retirar o apoio à cultura e aos esportes que no ano passado alcançou a cifra de 4 milhões de litas.

* No dia 29 de maio de 2002 o governo aprovou a compra de edifícios para as embaixadas em Paris e Berlim. Os membros do gabinete de Adamkus ouviram a opinião do Primeiro Ministro Brazauskas que é formado em engenharia. Antes de dar o sinal verde, o ministro pediu aos seus assessores para providenciarem uma estimativa do custo das reformas antes de se pedir dinheiro.

* O governo deve proibir que empresas particulares financiem partidos e candidatos às eleições que se aproximam. Os parlamentares são contra essa idéia, já que é a maior fonte de receita durante o processo eletivo.

* O Presidente Valdas Adamkus requereu ao promotor geral da justiça Jonas Klimavičius e ao presidente da Corte Suprema Vytautas Greičius uma investigação sobre o escândalo do envio de peças arqueológicas da Lituânia para a Dinamarca. O Presidente requereu ainda à Ministra da Cultura, Roma Dovydienė, a providenciar todos os documentos para recuperar as peças.

* - *Depois que a Lituânia entrar na União Européia o nível de empregos deverá baixar mas, os salários deverão subir*, - disse a parlamentar social democrática, Birutė Vesaite, ao voltar

de um seminário em Bruxelas, cuja temática foi "iguais oportunidades".

Na política

O líder do partido conservador da oposição, Vytautas Landsbergis, propôs que a Europa inicie conversações no sentido de colocar o enclave de Kaliningrado aos cuidados da comunidade internacional para se tomar medidas contra a pobreza, doenças, poluição e crimes.

- *É muito importante que os habitantes da região entendam que a União Européia e os vizinhos não são inimigos, mas sim, uma mão estendida de solidariedade e auxílio*, - disse Landsbergis.

* O prefeito de Kaunas, o social liberal Erikas Tamašauskas, foi internado na unidade de terapia intensiva da clínica Cardiológica de Kaunas com dores no peito e hipertensão. Os médicos não quiseram comentar sobre o fato porém, garantem que deverá deixar a unidade no dia 3 de junho de 2002. Deverá ser interpelado no dia 30 de maio em um provável processo do Conselho da Cidade de Kaunas. Pretende se apresentar.

Mas, acabou por ser deposto pelo Conselho da Cidade devido a uma crise entre os sociais liberais e os sociais democratas, esses, os que mais atuaram durante a interpelação.

Conforme notícias do dia 7 de junho, o prefeito apelou junto à Corte contra a decisão do conselho da cidade

* Os políticos mais populares, o Presidente Valdas Adamkus e o Primeiro Ministro Algirdas Brazauskas deverão anunciar os seus planos para concorrerem às eleições presidenciais somente no outono.

- *Eu ainda não estou muito certo e não tenho a intenção de anunciar a minha decisão antes do primeiro Sábado de setembro*, - declarou Brazauskas depois de um jantar com o Presidente.

A convenção dos Sociais Democratas acontecerá no dia 7 de setembro. Brazauskas acrescentou que não tem nenhuma pressa para anunciar a sua decisão, pois ainda tem muito trabalho pela frente.

O assessor presidencial, Darius Kulyš, também declarou que a decisão do presidente somente será anunciada em setembro ou outubro.

Usina Nuclear de Ignalina

O coordenador dos projetos energéticos da Lituânia disse que:

- *As usinas nucleares têm perdido a sua popularidade no mundo*.

A ex-primeira ministra Kazimiera Prunskienė propôs um referendun so-

bre o encerramento das atividades da Usina e também sobre a venda de terras aráveis aos estrangeiros

Nos esportes

O time de basquete Lietuvos Rytas se tornou campeão da Lituânia derrotando o rival Kauno Žalgiris no dia 25 de maio.

* Robertas Kuncaitis técnico do clube de basquete Silute sofreu um acidente na Polônia a cerca de 150 quilômetros da divisa com a Lituânia. No carro que dirigia se encontrava a sua esposa e dois filhos.

Na economia

Fontes não oficiais do ministério da economia e finanças da Letônia disseram que o Serviço de Proteção do Mercado Doméstico está preparando um dossiê de resoluções procurando bloquear os produtos que são importados da Lituânia. Afirmam que esses produtos estão sendo vendidos na Letônia a preços de dumping. Deverão ser estabelecidos preços mínimos para esses produtos lituanos a fim de proteger a sua indústria.

* A Lituânia deverá estar entre os países em que são impostas sanções econômicas por pirataria. O Ministério do Exterior enviou um ofício ao Escritório de Representação do Comércio dos Estados Unidos refutando as acusações.

* Segundo o Departamento de Estatística, o salário médio mensal subiu 4,5% no primeiro quadrimestre de 2002 em comparação com 2001. Descontada a inflação o aumento real foi de 1,5%.

* Com o aumento das tarifas do serviço telefônico fixo os usuários estão reduzindo o tempo de conversação e partindo para o serviço móvel.

* Apesar de não haver nenhum sinal de prováveis investidores financeiros, a idéia de se construir uma planta para a produção de celulose recebeu o apoio de parlamento que alegou ser uma obra estratégica. Alguns entendidos questionaram a decisão alegando que a iniciativa chega muito tarde, pois a Letônia, Estônia e Alemanha já anunciaram a intenção de também construir uma fábrica de celulose.

* A maior mineradora de Nafta dos países bálticos, a Minijos Nafta, que extrai 70% do produto no território Lituano, deverá produzir a eletricidade para o seu próprio consumo. Um contrato já foi assinado com a Czech Tedom para o fornecimento do gerador a um custo estimado em 0,5 milhões de litas, equivalente a 0,145 milhões de euros.

Notas policiais

O mais rico parlamentar, Viktoras Uspaskikh, não está conseguindo proteção para si e sua família. O ministério do interior, e outras entidades de proteção à pessoa, não vêm necessidade disso.

* A polícia do enclave de Kaliningrado iniciou uma investigação criminal sobre um possível comércio de recém-nascidos. Os jornais insistem em publicar que cerca de 12 nenês foram roubados da maternidade de Gusev e passados para o ocidente via Lituânia. Os pais eram simplesmente informados da morte dos bebês e os médicos embolsavam de 25.000 a 70.000 litas por criança. A polícia lituana não havia recebido, até o dia 30 de maio, nenhuma comunicação oficial a respeito das investigações.

No dia-a-dia

Um cidadão que alugou um carro na Espanha e cruzou vários países foi detido, por suspeita, na fronteira da Lituânia. O Mercedes-Benz A170, alugado da companhia Spanish Car-Condal, não portava a documentação original de propriedade. O motorista Robertas Kizeliauskas deverá voltar à Barcelona para providenciar a documentação ou esperar um enviado da companhia com a documentação do aluguel. Somente então será liberado para prosseguir a sua viagem.

* Os cidadãos de Klaipėda querem comemorar o 750º aniversário da cidade, abraçando-a ao vivo. É uma iniciativa da escola secundária Vydūnas dedicada também ao Dia Internacional da Criança. O diretor da escola, Arvydas Girdžijauskas, não esconde o seu orgulho pelos seus alunos.

Serão necessárias cerca de 17 mil pessoas para envolver a cidade (19 quilômetros de perímetro) de mãos

dadas. Mais de 18 mil pessoas já se prontificaram para participar do evento.

Uma ação similar aconteceu há 13 anos, quando o povo, clamando pela independência dos países bálticos, uniu suas mãos num ato de solidariedade que ficou conhecido na história como "caminho o Báltico".

* - *A vodka deverá ser mais barata mas a qualidade será inferior*, - é o que alertam os proprietários das maiores destilarias. A liberação da produção do álcool deverá trazer muitas seqüelas negativas.

* Uma bomba química, conforme LIETUVOS RYTAS do dia 6 de junho, foi encontrada em Smiltyne, uma das praias mais populares da região oeste de Klaipėda. A mulher que encontrou o artefato disse se tratar de um tubo com a caricatura de uma caveira humana e a inscrição "Yperit".

Os especialistas dizem tratar-se de um explosivo contendo substância altamente tóxica, yperit, usada como arma química durante a Primeira Guerra Mundial, que foi lançado no mar Báltico.

* O órgão de fiscalização de jogos iniciou uma investigação para decidir se o bolão organizado pela UAB Delfi na internet não está violando a lei oferecendo pelo site www.delfi.lt a oportunidade de se apostar nos resultados da Copa Mundial de Futebol de 2002.

* 1 EUR = 3,45628 LT.

Fonte: ramunas.bl@post.omnitel.net
News Clippings from Lithuania News Papers. 27 de maio a 7 de junho de 2002.

MORRE PEDRO BARANAUSKAS

Através desta mensagem venho noticiar o falecimento do nosso Tesoureiro, Sr. Pedro Baranauskas, ocorrido na última segunda-feira, dia 01.07.02. Trata-se de uma inegável perda, uma vez que o Sr. Pedro vinha colaborando em diversas atividades da nossa Comunidade. A Missa de 7º dia em intenção da alma do Sr. Pedro Baranauskas foi celebrada no domingo, 07.07.02, às 11:00 hs., Igreja São José de Vila Zelina.

AULAS DE LITUANO

NA CASA DA JUVENTUDE

VILA ZELINA

administradas por

Lucia Jodelis Butrimavicius

toda terça feira de 19:30 até 21hs

Fone: 6341-1449

MARIA RITA

Eventos

Happy-Hour   Debutentes
Casamentos   Breakfast
Cocktail   Jantares

Rua Santa Beatriz, 65 - Vila Prudente
03153-979 São Paulo-SP F.6341-6031

Faço Juostos

Faixas Tradicionais Lituanas

Cintos, gravatas, coroas para
roupas típicas, juostos
comemorativas e marcadores
de página com nome.

6912-7966 com Cláudio

MŪSŲ MIRUSIEJI

EUGENIJA ŠLEPETIENĖ

Mirė kovo 24 dieną, turėdama 89 metus. Velionė buvo gimusi Kuršėnose, 1912 m. gruodžio 10-tą dieną. Vladislavo ir Serafinos Groppų šeimoje. 1930 ištekėjo už Zigmo Šlepečio, ir Šiauliose jiems gimė sūnus Algimantas, 1931 m.; Kaune gimė duktė Rūta, 1936 m.

1941 metais turėjo palikti Lietuvą, bėgant nuo rusų, nes Zigmą Šlepetys, buvęs aktyvus tautininkų veikėjas, buvo su šeima paskirtas ištremimui į Sibirą. Šeima praleido karą Vokietijoje, kur daug nukentėjo. Artėjant karo pabaigai, ir rusams vėl veržentiems į Lietuvą, vėlione prigludė, savo būte Vokietijoje, keliata lietuvių pabėgėlių šeimų. Po karo, gyveno UNROS-D.P. stovyklose, ir Ansbache susilaukė dukrą Aldona, 1946 metais.

Eugenija Šlepetienė, su vyru ir vaikais, atvyko Brazilijon 1948 metais, ir apsistojo pas motiną Serafiną Groppiene, kuri jau čia gyveno su dukra Marija ir sūnum Vaclovu.

1982 metais mirė vyras Zigmą ir Eugenija Šlepetienė, stiprios valios ir ištverimo, gyveno viena, Higienopolis. 1997 m. persikėlė į Morumbi ir iki savo mirties gyveno su savo dukra Rūta, irgi palikuse našle.

Eugenija Šlepetienė buvo darbšti ir geros širdies moteris, labai veikli ir savo pagalbos niekam neatsisake. Išaugino savo vaikus meilिंगai ir atsakomingai, ir tą dvasią perdavė irgi savo vaikams ir anūkams.

Kunigas Petras Rukšys davė Eugenijai paskutinį išrišimą ir jos

Sajungos nariui
A. † A.

PETRUI BARANAUSKUI
mirus
gilia užuojautą reiškiamo
liūdinčiai žmonai Matildei,
dukrai Marcijai Reginai, sūnui
Andriui bei giminėms ir kartu
liūdime.
Sajungos-Aliança
Valdyba

kūnas buvo sudegintas Vila Alpinos Krematorijoje.

7-tos dienos Mišios buvo šeštadieni, 29 kovo, São Pedro e São Paulo – Morumbi Bažnyčioje. Atrodo kad taip Dievo buvo skirta. Eugenija vedėsi Šiauliose Šv. Petro ir Povilo Bažnyčioje. Toj pačioj bažnyčioj pakrikštijo savo sūnų Algimanta ir dukrą Rūta, ir taip toli nuo savo giminės, 7-tos dienos mišios už jos sielą, taipat buvo išlaikytos Šv. Petro ir Povilo Bažnyčioj, Kristaus Prisikėlimo dieną.

Visa Eugenijos šeima, kuria jinais taip milėjo, sūnus Algimantas ir marti Anna, anūakai Paulo, Regina, Eduardo ir proanūakai, André, Diogo, Nicole ir Eduardo Jr. Šlepečiai, ir Roberta Kfouris; Aldona ir žentas José Carlos F. Ferreira, ir anūakai Roberto ir Cristine Šlepetys Ferreira; ir duktė Rūta, Viešpaties prašo, kad jai duotu amžiną ramybę danguje.

PETRAS BARANAUSKAS

mirė liepos 1 dieną Beneficiernça Portuguesa ligoninėj, kurioje buvo gydomas dėl vėžio. Velionis buvo pašarvotas Vila Alpinos kapinių šermeninėj ir paskui palydėtas į krematoriumą.

7-tos dienos Mišios buvo liepos 7 dieną, 11 val. šv. Juozapo parapijos bažnyčioje.

Tikimės gauti daugiau žinių nekrologui.

Iš JAV-bių gavome žinią, kad maždaug prieš mėnesį mirė seselė **MARCELINA**.

Bernardas Brazdžionis

Los Andželas/Kaunas, liepos 15 d. (ELTA). Kalifornijoje liepos 11-ąją miręs poetas Bernardas Brazdžionis bus laidojamas Lietuvoje, liepos 31 dieną, pranešė Eltai Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas.

Karstas su poeto B. Brazdžionio palaikais į Vilniaus oro uostą bus atskraidintas liepos 28 dieną, sekmadienį.

Pirmadienį, liepos 29 dieną, Vilniaus arkikatedroje bus kalbamas rožinis, antradienį - čia aukojamos šventos mišios. Tos pačios dienos vakarą rožinis bus kalbamas Kauno arkikatedroje. Trečiadienį, liepos 31 dieną, numatytos šv. mišios Kauno arkikatedroje ir laidotuvės Petrašiūnų kapinėse.

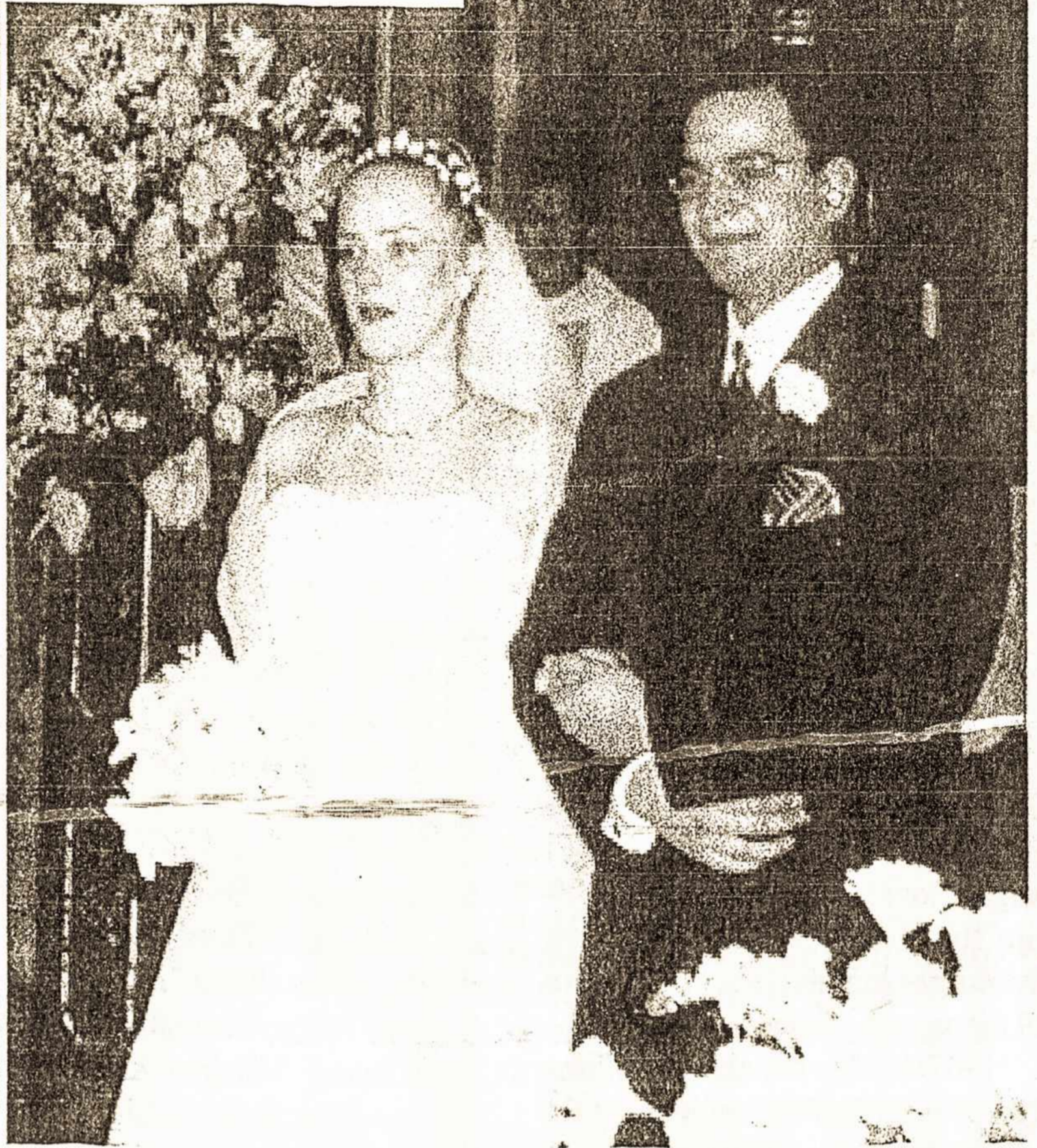

IR SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS. . .

Birželio 15 dienos vakarą didelis būrelis zeliniečių keliavo į kitą miesto dalį – Perdizes dalyvauti vestuvėse.

Coração Imaculada de Maria parapijos (PUC) bažnyčia, Monte Alegre gatvėje, buvo labai gražiai išpuošta priimti Solangę Dzigan ir Marcos Fabio Montefusco Silva, kurie ten turėjo sumainyti aukso žiedus.

Prie altoriaus jaunąją atvedė jos tėvas Viktoras Dzigan, kur jų laukė Marcos su tėvais Suzete ir Hilary. Vestuvių cerimoniją atliko parapijos klebonas Cassio ir kun. Petras Rukšys. Per žiedų sumainymą gražiai buvo giedama "Ave Maria" su orkestro palyda. Kun. Petras pasakė trumpą pamokslėlį ir pasidžiaugė, kad gali dalyvauti labai didelio prietelio Viktoro dukters vestuvėse.

Jaunavedžiai Solange ir Marcos po sutuoktvių ryžtingai žengia į naują ir daug žadantį gyvenimą

Viktoras Dzigan laimingas veda dukterį Solangę prie altoriaus

Gražioms vestuvėms užsibaičius, visi svečiai nuvyko į Clube Inglês(Consonação) puotų salę vestuviniam pokyliui. Salė didelė ir graži, o kieme – baseinas. Čia buvo malonu susitikti ir pasikal-

bėti su senai matytais tautiečiais.

Solange ir Marcos susipažino belankydami Anhembi-Morumbi universiteto turizmo kursus. Kartu studijavo ir vėliau kartu pradėjo dirbti American Airlines oro kompanijoj. Darbas susipynė su meile ir taip subrendo tampus ryšys, kuris buvo apvainikuotas prie Dievo altoriaus.

Solange ir Marcos toliau dirbs toje pačioje kompanijoje, bet tik-tai Čikagoj.

Solange yra Alanos Trinkūnaitės ir Viktoro Dzigan jaunesnė duktė. Su 4 metais pradėjo

šokti "Žilvytyje" ir buvo skautė. Tėveliai turi maisto ir lietuviškų valgių krautuve ROTISSERIE DO VICTOR, o sesuo Nadia DELICIAS MIL delikatesų parduotuve.

Jaunojo Marcos mama yra SENAC mokyklos profesore, o tėvas nekilnojamo turto(corretor de imoveis) savininkas.

Jaunavedžių tėvai jaučiasi laimingi išleidę savo vaikus į naują gyvenimą, o mes visi linkime jiems daug laimės naujame šeimos židinyje.

DELICIAS MIL ROTISSERIE

Tortas, tortas folhadas, doces, bolos, produtos importados, vinhos e comidas típicas lituanas.

Fazemos cestas típicas lituanas

Rua Mons. Pio Ragažinskas, 17
Vila Zelina – Tel.: 6341-3371

ROTISSERIE DO VICTOR LTDA

Comidas típicas lituanas: košelienu, silkės, agurkai
Salgados em geral

Frituras – Frango assado

Fazemos sob encomenda F. 6341-7094

Rua Monsenhor Pio Ragažinskas, 29 - Vila Zelina
Cep 03141-090 - Sao Paulo - SP

KUNIGAS PETRAS RUKŠYS BIOGRAFIJA

Gimė prie Oršos (Baltgudija) 1938 m., vienuoliktas iš dvylikos vaikų Stasio ir Katerinos Žiaunerytės Rukšių šeimoje. 6 vaikai mirė nuo bado ir ligų. 1944-tų metų pradžioj vokiečių kariuomenė išvežė visą kaimą Vokietijon į darbo stovyklą. Visi kentė alkį ir sąjunginikinė bombardavimus.

Po karo gyveno pabėgėlių stovykloje ir lankė lietuvišką pradžios mokyklą.

1948 metų rudenį, su šeima išvyko Anglijon, kur baigė vidurinę mokyklą.

1952 m. išvyko Italijon, prie Torino miesto į Lietuvių Saleziečių Gimnazija ir tris metus vėliau įstojo Salezečių Kongregacija. Italijoje baigė filosofijos mokslus, o teologiją studiavo Vokietijoje, kur buvo išventintas kunigu 1967 m. birželio 29 dieną, per Petrinės.

1967-1970 metais studijavo Romoj pedagoginius mokslus ir iki 1977 metų dirbo Lietuvių Saleziečių Centre, Frascati mieste, netoli Romos.

1977 m. gegužės 24 d. atvyko Brazilijon dirbti Šv. Kazimiero parapijoje su Kun. Pranu Gavėnu, Petru Urbaičiu (abu jau mirę) ir Kun. Stasiu Šileika (dabar Kaune, Lietuvoj).

Šv. Kazimiero parapijoje buvo daug darbų: pamaldos skirtingose bairuose, lietuvių šeimų lankymas, Lietuvių Kalbos pamokos, veikla su skautais ir "Mūsų Lietuvos" redagavimas, spausdinimas ir išsiuntinėjimas.

1994 m. persikelia į Vilą Zeliną kaip Lietuvių parapijos klebonas ir Kun. Juozo Šeškevičiaus pagalbininkas. Čia toliau tesia religinį ir lietuvišką darbą.

**UŽSIMOKĖKITE
ML-VOS PRENUMERATĄ PAŠTU
Išrašykite čekį Petras Rukšys
vardu ir pasiųskite paprastu paštu.**

Sveikinimai. . .

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vardu sveikiname Jus, mielas kunige PETRAI RUKŠY!

Jus, mielas kunige Petrai, neatskiriamai susijote savo likimą su Lietuvos ir Brazilijos lietuvių likimu.

Besidarbuodamas Sao Paulo, Brazilijoje, skleisdamas Dievo žodi, dėstydamas lietuvių kalbą, skatindamas jaunimą tęsti ir puoselėti lietuvių kultūros tradicijas, redaguodamas ir spausdindamas laikraštį "Mūsų Lietuva" ir su neišsemiama energija veikdamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, pavyzdinčiai laikotės "Lietuvių Chartos" gairių.

Sutikome Jus atstovaujant Brazilijos lietuviams PLB Seime, meldemės su Jumis lietuvių parapijose Pietų Amerikoje ir po X PLB Seimo Vilniaus Katedroje, sekėme Jūsų lietuvių kalbos kursų Pietų Amerikoje ir skaitome Brazilijos lietuvių žinias "Mūsų Lietuvoj"... už visa tai Jums AČIŪ!

Su poetu Mykolaičiu-Putinu tariame: "Tegu nepailsta Jūsų jėgos ir neaptemsta Jūsų mintys!"

Vytautas Kamantas

PLB valdybos pirmininkas

Milda Lenkauskienė

PLB valdybos vicepirmininkė

Gerbiamas tėve "Petrukai": Kunigas Petras Rukšis

Mes leituviai iš Peruibės, siunčiam tėvui "Petriukui" sveikinimus, su ilgiausiais metais, daug sveikatos, ir ilgo gyvenimo, kad galėtum dar ilgai dirbti dėl lietuvių kolonijos, ir leisti ši "maža" bet tokį didelį laikraštį, "Mūsų Lietuva".

Nors ne labai toli Peruibe nuo S. Paulo, sunku dabar mums važiuoti į parengimus V. Zelinoj, todėl jau visi turi daug amžiaus, ir sveikata pakluipus.

Tas kur stipresnis, nuvažiuoja

pas kitus, pasižiūrėti, pasišnekėti apie praeitas dienas kuomet dar ir "chore" dalyvavom.

Džiaugiamės kai laiškanešus ateina ir sako: "Chegou o seu jornal", viską sužinom per jį; apie kaip einasi dabar mūsų lietuvišką koloniją, bendruomenė ir net iš Lietuvos žinios.

Vienas lietuvis čia iš mūsų "grupelės" važiuoja į Lietuvą: Mario Žilinskas apie 65 metų (maždaug). Jis gimęs Brazilijoje, bet labai nori būt lietuvis. Važiuoja su sesere, kuri gyvena V. Zelinoj.

Seka vardai mūsų grupelės: Domicelė Tamkus, Antonia Gudliauskas, Stanislava Stankevičius, Maritė ir Stasis Milinavičiai, Mario Žilinskas ir Olga Vasiliauskaite P. M.

Su pagarba, Olga

*P.S.: Sykiu eina cheque RS 40,00
Olga : RS 20,00
Maryte : RS 10,00
Stanislava : RS 10,00*

Pompéia, 16 de junho de 2002.

Sra. Maria Elena,

Paz e Bem!

Recebi o convite para a festa do Padre Pedro. Não poderei ir, mas estarei presente com as orações. Quando eu passar por São Paulo (capital) irei visitá-lo.

*Agradeço a lembrança e peço a Deus que vos retribua com muitas bênçãos e graças.
Saudações em Cristo.*

Irmã Luzia

Reverendo Pe. Pedrinho.

Estamos

felizes por festejar sua Ordenação Sacerdotal e alegria por ter o privilégio de sua companhia.

Parabéns!

Irmãs Fran. Prov. De Deus

Com. São M. Arcanjo

Junho, 2002

Vilnius, 24 junho, 2002

Pe. Pedrinho.

Hoje, dia de São João, estou escrevendo para benijá-lo pelos 35 anos de sacerdócio e 25 anos de Brasil. Desejo que esta carta chegue até aí no domingo dia 30. Um grande abraço e mil felicitações da Lituânia.

José Carlos Plaugas

GRAŽIAI ATŠVENTĖME KUNIGO PETRO RUKŠIO 35 M. ŠVENTIMŲ SUKAKTI

2002 m., birželio mėn. 30 d. susirinkome Šv. Juozapo V. Zelinos bažnyčioje, Dievui padėkoti už Kun. Petro Rukšio 35 metų kunigystės ir 25 darbo metus, Brazilioje.

Saulutė prasiveržus pro spalvotus bažnyčios vitražus, parūpino švelnią ir palankią aplinką, keliančia mintis ir jausmus Viešpaties link. Nutilo triukšmingi Brazilijos futbolo pasaulinio čempionato laimėjimo garsai ir visi galėjo susiklausti maldai.

Šv. Juozapo Bendruomenės choras darniai ir išpudingai išpildė įžanginę giesmę "Ecce Sacerdos Magnus" bei visas kitas Šv. Mišių giesmes, prie kurių prisidėjo tikintieji.

Įėjimo procesijoje dalyvavo Palangos skautai, tautiniais drabužiais pasipuošusios trys Rambyno šokėjos, solenizantas Kun. Petras Rukšys, palydimas koncelebranų: Prel. Juozo Šeškevičiaus ir Kun. Edimilson da Silva. Skautai nešė ir padėjo prie altoriaus, plakata su įrašu: "SVEIKINAME KUN. PETRĄ RUKŠĮ: 35 METAI DIEVO GARBEI, SIELŲ IŠGANIMUI, ARTIMO IR TĖVYNĖS LABUI".

Aukojimo procesijoje, Palangos skautai, Rambyno jaunuolės ir parapijietės atnešė prie altoriaus, aukas susijusias su Kun. Petro misija ir darbais: Šv. Jono Bosko paveikslą, Albą, Stulą, Brevijorių, Rožančių, Šv. Kazimiero Relikviją, "Mūsų Lietuvą" ir "Kalbėk Lietuviškai" egzempliorius ir esmines Šv. Mišių Aukas – Vandeni, Vyną ir Taurę. Aukų procesiją palydėjo reikšmingos, tikėjimo ir pasitikėjimo kupinos maldos, lietuviškai ir portugališkai.

Kviečiantį pamastyti pamokslą, pasakė Prel. Juozas Šeškevičius, pabrėždamas apaštalių Šv. Petro ir Pauliaus vaidmenį mūsų tikėjimo rėmuose ir skatindamas sekti jų pavyzdžius.

Tikinčiųjų Maldoje, tarp kitų intencijų, pasimeldėme už koncelebrantus. Įterpėme padėką

SVEIKINAME

tarnaujantį Dievo Tėvo tarnyboje
KUNIGĄ PETRĄ RUKŠĮ
švenčiantį 35 metus skelbiant Jėzaus
Kristaus Evangeliją. Linkime Aukščiausiojo
palaimos, ištvėrmės religiniame bei
leituviškame darbe.
Aleknavičių Šeimą

KUNIGAS PETRAS RUKŠYS

Kun. Edimilson, už parodytą palankumą parapijos lietuviams. Dalyviai jam karštai paplojo ir jis už tai padėkojo.

Šv. Mišioms pasibaigus, žengėme į Jaunimo Namus, kur mus laukė skaniai paruošti pietūs.

Pietums įpusėjus, garbės Konsulas P. Jonas Valavičius pasveikino Kun. Petrą ir įteikė jam dovaną. Sekė kitų vienetų sveikiniai ir dovanos. Prel. Juozas Šeškevičius – Šv. Juozapo Bendruo-

menės; P. Vera Tatarūnienė – Brazilijos Lietuvių Bendruomenės; P. Algimantas Saldys – Sąjungos; P. Severa Putvinskienė – V. Anastazijos; Jurgis Prokopas – Palangos Skautų; Tomas J. Butrimavičius – Jaunimo Sąjungos; P. Angelina D. Tatarūnienė – Choro; P. Ana Paula T. Di Giorno – Rambyno.

Kun. Petras atrodė patenkintas ir išreiškė savo padėką visiems, skatindamas visus dažniau atvykti į Šv. Juozapo Vila Zelinos bažnyčią, ant 11:00 val. mišių, pagyventi ir praplėsti tikėjimo ir lietuviybės jausmus ir ryšius.

Šiai progai, buvo parūpinta Sveikinimų Knyga, gražiai išpuošta, kurioje daliviai galėjo parašyti ir išreikšti linkėjimus Kun. Petru.

Skaniai ir sočiai papietavę, sugiedojome "Ilgiausių Metų" ir "Parabéns a Você" ir vaišinomės ponios Valerijos pagamintu gardžiu tortu.

Smagi, draugiška aplinka vyravo pietuose iki beveik 4:00 val., kuomet svečiai pradėjo skirstytis namo.

Ačiu Dievui, rengėjams, bendradarbiams ir svečiams, viskas pasisekė gerai.

Lucia M. Jodelis Butrimavičius

VIRTINIAI

Varios sabores:

carne - queijos -
batata - calabresa

*****

SONIA - Fone: 6341-5534

IVONE - Fone: 6965-3586

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS KONSULATAS
SAN PAULYJE

Consulado Geral da Republica
da Lituania em São Paulo

JONAS VALAVIČIUS
Consul Honorário

Rua Manuel Pereira Guimarães, 87
Santo Amaro

04722-030 SÃO PAULO - SP
Tel.: 5681-9658 Fax: 5521-4162
E-MAIL: litucons@uol.com.br
Expediente: 14:00 às 17:00 hs.

MŪSU ŽINIOS

LIETUVOS GENOCIDO MINĖJIMAS

Birželio 18 dieną, sekmadienį, prisiminėme Birželio 14-15 dienų ir vėlesnius lietuvių išvežimus į Sibirą, su Mišiomis ir minėjimu.

Mišios prasidėjo su procesija skautams įnešant Brazilijos ir Lietuvos vėliavas. Tautinių šokių ansamblis "Rambynas" nešė Lietuvos kančios simbolius: kryžių su grandinėm, tautinę juostą su įrašu LIETUVA, moteris kūdikį rankose, Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką ir Lietuvos vėliavą perrišta juodu kaspiniu. Procesija buvo parengta "Rambyno" vadovės Sandros Mikalauskaitės Petroff.

Choras giedojo keturiais balsais Mišių giesmes pritaikytas gedulo dienai. Chorui vadovavo iš Santos atvykęs Audris P. Tatarūnas ir vargonais palydėjo Paulius Butrimavičius.

Mišių aukos buvo lydimos su malda: buvo nešama Sibiro maldaknygė, erškėčių vainikas, Rūpintojėlis, duona ir vanduo, Šventas Raštas, ostijos, vanduo ir vynas. Aukas pristatė ir atitinkamas maldas pravedė Lucija Jodelytė Butrimavičienė.

Užsibaigus Mišiom, žmonės liko bažnyčioj, nes tuoj pat sekė siberinių tremimų paminėjimas. Choras sugiedojo "Maldą už Tėvynę", o Nemuno mergaitės išpildė tautinį šokį se žvakutėm

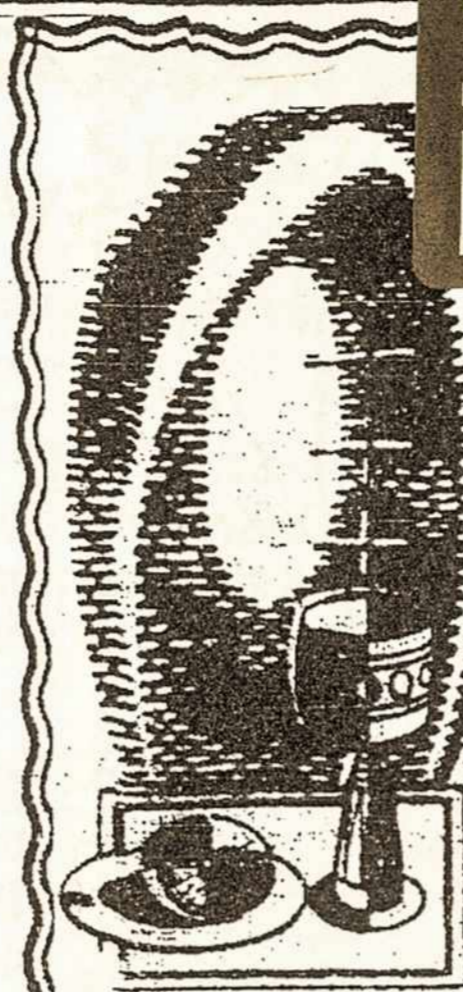
SUSITIKIMAS

Liepos 28d. (sekmadienį) vyks ATEITININKŲ susitikimas LITUANIKOJE, pradžia su mišiomis 10val. Visi Ateitininkai kviečiami dalyvauti.

Encontro dos ATEITININKAI na Lituania
Dia 28 de julho (domingo)
início às 10 horas com
santa missa

Conto com a presença de todos os Ateitininkai.

Dėdė Juozas

ALP(LKA) 1815
LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

KUNIGĄ PETRĄ RUKŠĮ

35 metų kunigystės proga.
Nuoširdžiai linkime mielam
sukaktuvininkui sveikatos,
ištvėrmės ir gero pasisekimo
pastoraciniame darbe.

Šv. Juozapo Bendruomenė

"Nemuno" ansamblio šokėjos
Patricija, Daniela, Raquel ir
Juliana atlieka tautinį šokį su
žvakutėm mirusiems pagerbti

mirusiems pagerbti. Nemuno šokių ansambliui vadovauja Daniela Vinkšnaitytė. Tarp sekančių choro dainų buvo įterpiamos Sibiro mergaičių sukurtos maldos. Minėjimas buvo užbaigtas Tikin-

čiosios Lietuvos malda.

Mūsų kolonija prisidėjo prie viso pasaulio lietuvių gedulo dienos. Deja, ne visos mūsų organizacijos jaučia pareigą šią svarbią dieną prisiminti.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML-LĄ

Izabele Šeliokiene	R\$. 50,00
Kun. J. Šeškevičius	" 60,00
Juozas Valutis	" 30,00
Stasė Laurinavičius	" 50,00
Naštė Lenktaitis	" 20,00
Ana B. Bendoraitis	" 20,00
Kestutis Sipavičius	" 20,00
Leonas Meskauskas	" 75,00
Helena Ventura	" 30,00
Albina Mecelis	" 30,00
Elena Vidmontas	" 50,00
Antonina P. Lauksas	" 50,00
Stasys Gervetauskas	" 30,00
Pranas Satkunas	" 30,00
Affonso Alionis	" 50,00
Alberto Adulis	" 30,00
Lina Ang. Gumauskas	" 50,00

AUKOJO ML-VAI

Veronika Dimšienė	R\$. 200,00
Danutė Š. Satkūnas	R\$. 100,00
Algirdas Šukys	R\$. 100,00

LIETUVIŲ SAJUNGA-ALIANÇA

RUOŠIA

TĖVŲ DIENOS PIETUS

RUGPJŪČIO – 18 – AGOSTO, 13 VAL.

Rua Lituania, 67 – Mooca

Užsisakyti iš anksto tel: 5062-3224 ir 6341-3542